

BULETINUL STOP VIOLENȚĂ

CENTRUL DE DREPT
AL FEMEILOR

www.cdf.md

nr. 1 (2015)

Buletinul informativ reflectă activitatea Centrului de Drept al Femeilor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și față de femei în perioada ianuarie – martie 2015.

CUPRINS:

Asistență oferită de
Centrul de Drept al
Femeilor victimelor
violentei în familie

Coaliția Națională „Viața
fără Violență în Familie!”

Colaborarea cu autoritățile
și instituțiile publice,
reprezentanți ai societății
civile și alți parteneri de
dezvoltare

Istории de succes

Prevenirea și combaterea
fenomenului violentei în
familie și față de femei în
lume

Subiect de discuție

Cine suntem noi?

INFORMAȚII GENERALE:

Centrul de Drept al Femeilor este o organizație non-guvernamentală creată în 2009 de un grup de femei-juriste din Republica Moldova care pledează pentru recunoașterea, respectarea și apărarea drepturilor femeilor în calitate de drepturi ale omului și contribuie la prevenirea și combaterea violenței în familie și față de femei în Moldova. Centrul de Drept al Femeilor oferă asistență directă (consiliere juridică, reprezentare și asistență psihologică) pentru femeile victime ale violenței în familie și victime ale violenței de gen.

Centrul deține Secretariatul Coaliției Naționale „Viață fără Violență în Familie!”, care cuprinde 14 organizații active în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și față de femei și copii.

Suntem o organizație care promovează egalitatea de șanse dintre bărbați și femei și principala noastră misiune este să contribuim la prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie și față de femei și să acționăm atunci când drepturile acestora sunt încălcate. Facem asta prin consiliere, asistență juridică și psihologică, educație și sensibilizare, acțiuni și politici publice dezvoltate în parteneriat cu autoritățile și societatea civilă.

Asistența oferită de Centrul de Drept al Femeilor este gratuită și confidențială.

DATE DE CONTACT:

Centrul de Drept al Femeilor (CDF)
Str. Sfatul Țării 27, oficiu 4
MD 2012, Chișinău,
Republica Moldova
Tel/fax: (+373) 22 237 306
Mobil: (+373) 68 855 050

Asistență oferită de Centrul de Drept al Femeilor victimelor violenței în familie

1. Asistență juridică primară și calificată victimelor violenței în familie

Pe parcursul perioadei 2013-2014, circa 150 femei victime ale violenței în familie și altor forme de violență au beneficiat de asistență oferită de echipa Centrului. În primele trei luni 2015 (ianuarie-martie), la Centrul de Drept al Femeilor s-au adresat 30 de femei supuse diverselor abuzuri din partea soților, foștilor soți, concubinilor și copiilor.

Victimele au vârsta cuprinsă între 26 și 59 de ani, majoritatea cu copii minori. Toate femeile au invocat aplicarea violenței fizice și psihologice, violenței economice, iar în 3 cazuri - violența sexuală.

Toate cazurile de violență au avut loc în prezența copiilor minori dacă victimele aveau copii minori. Femeile au aflat despre activitatea Centrului din diferite surse: de la poliție - 8 cazuri, procurori - 5 cazuri, centre de plasament/intervenție - 2 ca-

zuri, pagina web CDF - 2 cazuri, primar - 1 caz, colegi de serviciu - 8 cazuri, broșuri/pliante - 1, mass-media - 2 cazuri, broșuri/pliante - 1 caz.

Ca rezultat al stabilirii acordurilor de parteneriat și instruirii polițiștilor privind violența în familie, sensibilizării responsabililor și mediatizării fenomenului violenței în familie se atestă o majorare semnificativă a numărului ordonanțelor de protecție emise: în anul 2010 - 23 de ordonanțe, în 2012 - 408, în 2013 - 404, iar în 2014 - 920 de ordonanțe. În creștere este și numărul cazurilor de intentare a procedurii penale. Dacă anterior majoritatea cazurilor erau calificate drept contravenții, actualmente, multe dintre ele sînt examinate prin prisma art. 2011 din Codul Penal al Republicii Moldova: în 2010, în privința agresorilor au fost intentate 63 de proceduri penale, în 2012 - 789, în 2013 - 1328, iar în 2014 - 2270.

2. Bune practici în emiterea și aplicarea ordonanței de protecție

În perioada de referință, Centrul a reușit să obțină, în termen record (trei ore), ordonanța de protecție pe numele unei beneficiare, chiar dacă la momentul depunerii cererii aceasta nu se mai afla în relații de căsătorie și locuia separat de agresor. Bărbatul continua să o persecute și să o agrezeze fizic și verbal atît în scara blocului unde locuia, cît și în stradă.

Agresorul și-a găsit un avocat și a atacat cu recurs în apel ordonanța de protecție, invocînd că nu mai este membru al familiei și se află în divorț, respectiv nu mai este subiect al violenței în familie. Curtea de Apel nu a ținut cont de cele invocate de reclamant, ci de continuitatea actelor de violență aplicate

asupra beneficiarei și faptele relatate de CDF în cererea adresată primei instanțe.

Emiterea ordonanței de protecție în regim de urgență (maximum 10 ore) din momentul adresării devine o practică bună pentru judecători, acesta fiind deja al doilea caz la adresarea Centrului.

Una din victimele care s-a adresat pentru a beneficia de asistența Centrului a obținut ordonanța de protecție timp de 10 ore, judecătorul reacționînd în regim de urgență. Femeia, cu trei copii minori, unul bolnav în stare gravă, s-a adresat la Centru, invocînd violența fizică, fiind bătută cu bestialitate, inclusiv în locuri publice de către soț și prietenul acestuia. CDF a acordat asistență juridică și psihologică, a plasat victima și copiii acesteia într-un centru de plasament și a reușit obținerea ordonanței de protecție. ◻

3. Servicii de suport pentru femei victime ale violenței în familie

Echipele Centrului de Drept al Femeilor și-a propus demararea unor activități de susținere a femeilor victime ale violenței în familie, care au beneficiat de serviciile Centrului în trecut și pentru femeile care sunt beneficiare în prezent.

Prima întîlnire a fost moderată de Angela Stafii, consilier de dezvoltare personală, care le-a vorbit femeilor cum pot să depășească momentele dificile emoționale și

psihologice post-traumatice, cum să-și crească încrederea în sine și să elimine responsabilitatea pentru comportamentul altora, cum să se iubească și să se respecte. A fost o întîlnire caldă a unor fe-

mei puternice și frumoase care au vorbit pentru prima dată în public cum se simt, cum încearcă să-și recapete încrederea în sine și în oameni, cum au depășit și continuă să depășească frica de necunoscut și de lipsuri. Echipele Centrului se bucură că aceste femei sunt liniștite și în siguranță, că au avut puterea să meargă înainte și că pot oferi un exemplu de demnitate și curaj pentru copiii lor. Cu siguranță, CDF va continua astfel de întîlniri. ◻

Statistica Inspectoratului General al Poliției privind violența în familie pentru anul 2014

Pe parcursul anului 2014 au fost comise 2270 de infracțiuni ce vizează violență în familie (art. 2011 CP), comparativ cu 1328 infracțiuni înregistrate în perioada analogică a anului 2013 (+70,93%), 30 violuri (art. 171 CP), precum și 20 acțiuni violente cu caracter sexual (art. 172 CP).

În funcție de consecințe și gravitatea faptei, în sfera relațiilor familiale au fost comise 29 omoruri, 3 determinări la sinucidere, 91 vătămări corporale grave, dintre care, în 44 cazuri a survenit decesul

victimei, 119 vătămări corporale medii, 316 acte de violență comise împotriva mai multor membri de familie și 1766 vătămări intenționate ușoare ale integrității corporale. Analiza infracțiunilor în bază de gen comise în sfera relațiilor familiale denotă faptul că, urmare acțiunilor violente comise de către agresori în cadrul familiei, victime au devenit 2088 femei, dintre care 78 copii de gen feminin și 285 bărbați dintre care 38 copii de gen masculin, respectiv calitatea de agresori din această categorie le

revine pentru 2244 bărbați și 130 femei.

3000 cazuri de violență în familie au fost examinate prin prisma art. 274 Cod de Procedură Penală, pentru care fapt prin ordonanța procurorului a fost dispusă inițierea a 730 proceduri contravenționale, iar pentru alte 2270 cazuri a fost inițiată procedura penală în baza elementelor constitutive ale infracțiunii. ◻ Sursa: http://www.igp.gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_privind_violenta_in_familie_12_luni_2014.pdf

Coaliția Națională „Viața fără Violență în Familie!”

Coaliția „Viața fără Violență în Familie!” este o platformă unică pentru lobby și advocacy a ONG-ilor relevante și active din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și față de femei și copii.

Membrii Coaliției sunt prestatori de servicii de prevenire și combatere a violenței, inclusiv instituții publice, care și-au propus să desfășoare activități privind susținerea și dezvoltarea serviciilor la nivel de comunitate, inclusiv a programelor de reabilitare, asistență și protecție, pentru femeile și copiii abuzați

și programelor pentru abuzatori, susținerea inițiativelor de educație și sensibilizare a publicului în domeniul violenței în familie și participarea la procesul de îmbunătățire a legislației, politicilor și standardelor în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Pe parcursul primului trimestru al anului 2015, Centrul de Drept al Femeilor, în calitate de Secretariat al Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie”, a organizat trei ședințe ale Coaliției Naționale în cadrul cărora a fost aprobat Regulamentul de funcționare și au fost alese organele de conducere.

Totodată, membrii Coaliției s-au implicat și au sprijinit mai multe evenimente reprezentative pentru societatea civilă, cum ar fi susținerea apelului de boicotare a postului de televiziune Pro TV Chișinău pentru reportajul discriminatoriu cu profesoara din Ungheni, participarea la Forumul Public „Parteneriat pentru o Moldova Incluzivă și Prosperă: Femeile Contează!” și promovarea Agendei Egalității de Gen, participarea la modificarea legislației în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, participarea la discuții publice asupra proiectelor de legi și întâlniri cu reprezentanții autorităților. **▣**

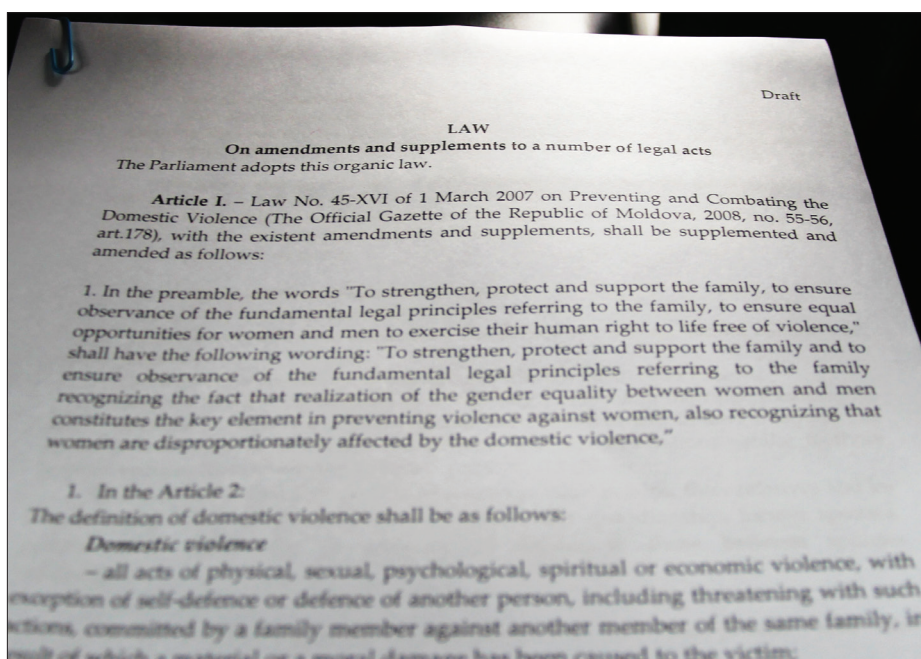
III. Colaborarea cu autoritățile și instituțiile publice, reprezentanții ai societății civile și alți parteneri de dezvoltare

1. Proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie

Centrul de Drept al Femeilor, în calitate de membru al Grupului de Experți privind amendarea legislației în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, s-a întrunit în mai multe ședințe cu membrii Grupului pentru a definitiva proiectul de lege în baza avizelor parvenite de la autoritățile publice și reprezentanții societății civile.

Proiectul de lege a fost discutat și avizat inclusiv de către membrii Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!”, care au prezentat opinia comună asupra acestuia către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

Proiectul de lege a fost elaborat pentru a eficientiza mecanismul de soluționare a cazurilor de violență și consolidare a drepturilor victimelor și implementarea recomandărilor Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor. Elaborarea proiectului va determina și armonizarea cadrului național în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie la standardele internaționale, Convenția de la Istanbul privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice,

din perspectiva semnării și ratificării acestui tratat internațional. Până în prezent, Convenția a fost semnată de 37 de membri ai Consiliului European și ratificată de 18 membri.

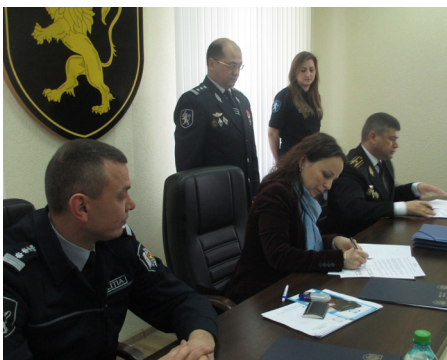
Centrul de Drept al Femeilor și alți membri ai Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!” au promovat constant mesajul de urgență a adoptării proiectului de lege și semnării Convenției, acest mesaj fiind inclus și în Agenda Egalității de Gen: Propuneri pentru Programul de Guvernare domeniul promovării egalității de gen pentru

perioada 2014-2018. Proiectul de lege, Nota informativă și avizele părților interesate pot fi vizualizate pe pagina web a Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei:

<http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=2067>.

Opinia membrilor Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!” asupra proiectului de lege poate fi vizualizată pe pagina web a Centrului de Drept al Femeilor: <http://cdf.md/rom/resources>.

2. Dezvoltarea parteneriatelor și colaborării cu autoritățile și instituțiile publice și reprezentanții societății civile în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și față de femei

Semnarea Acordurilor de colaborare cu autoritățile publice

Pe parcursul primului trimestru, Centrul de Drept al Femeilor a semnat acorduri de colaborare cu Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, Inspectoratele teritoriale de Poliție, sectorul Rîșcani și Ciocana și Direcția Generală de Asistență Socială.

Obiectivul general al acordurilor este colaborarea părților în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie pentru a asigura dreptul victimelor la o protecție calificată, eficientă și neîntârziată.

Astfel, Centrul de Drept al Femeilor urmează să instruiască

persoanele responsabile (polițiști, asistenți sociali și avocați care acordă asistență juridică garantată de stat) și să furnizeze materiale informative (suport de curs, broșuri, îndrumare etc.). Polițiștii și asistenții sociali urmează, la rîndul lor, să informeze victimele violenței în familie despre activitatea Centrului și să refere cazurile de violență Centrului. CNAJGS, prin intermediul Oficiilor sale teritoriale, urmează să desemneze cu prioritate avocații specializați care acordă asistență juridică garantată de stat victimelor infracțiunilor, în special cei care colaborează cu CDF, pentru acordarea asistenței juridice calificate femeilor victime ale violenței în familie sau feme-

ilor victime ale altor forme de violență față de femei.

Totodată, Centrul și Inspectoratele de Poliție din sectorul Rîșcani și Ciocana vor organiza în comun acțiuni de sensibilizare în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie în comunitate.

Semnarea unor acorduri de colaborare reprezintă o continuare a bunelor practici de parteneriat dintre Centrul de Drept al Femeilor și autoritățile publice cu atribuții de prevenire și combatere a fenomenului violenței în familie. În baza unor acorduri similare în perioada 2013-2014, echipa Centrului a instruit peste 700 de polițiști privind aplicarea în practică a prevederilor Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, iar șeful Inspectoratului General al Poliției, Gheorghe Cavcaliuc, a apreciat înalt parteneriatul organelor de poliție cu Centrul de Drept al Femeilor și a menționat că practica de semnare a acordurilor de colaborare necesită a fi extinsă pentru toate inspectoratele de poliție din municipiul Chișinău. **□**

3. Lecții publice în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie organizate în parteneriat cu Universitatea de Drept din Pennsylvania, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” și Universitatea „Constantin Stere”

La 11 și 12 martie 2015, Centrul de Drept al Femeilor, în parteneriat cu profesorii de drept din Universitatea de Drept din Pennsylvania, Corpul Păcii Moldova și Secretariatul permanent al CNCTFU, a organizat două lecții publice privind fenomenul violenței domestice în Republica Moldova și SUA.

Lecțiile publice au fost organizate pentru masteranzii Facultății de Drept din cadrul

Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” și viitorii ofițeri

de urmărire penală ai Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare”.

Participanții au vorbit despre cauzele comune ale violenței domestice și aspectele comparative ale legislației în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului violenței domestice în SUA și Republica Moldova.

Lectorii au prezentat bunele practici de interacționare dintre poliție, judecători, comunitate și organizațiile non-guvernamentale în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, aplicarea măsurilor de protecție pentru victime, drepturile și obligațiile tuturor actorilor implicați în prevenirea și combaterea violenței domestice în unele state din SUA.

Lecțiile publice au fost urmate de o masă rotundă în cadrul căreia au fost evaluate activitățile desfășurate de către voluntarii programului ATiP Moldova al Corpului Păcii în cadrul implementării unui proiect de cercetare și instruire a populației din 8 regiuni ale țării (Telenești, Bălți, Drochia&Mihăileni, Ștefan-Vodă& Căușeni, Nisporeni, Comrat,

Chișinău, Soroca, Rezeni) cu privire la drepturile omului.

Voluntarii Corpului Păcii și unii reprezentanți ai organizațiilor non-guvernamentale locale s-au arătat interesați de un parteneriat cu Centrul de Drept al Femeilor, în special în partea ce ține de diseminarea la nivel lo-

cal a informației privind violența domestică. Potrivit lor, există un vid informațional la nivel local, ceea ce presupune că femeile victime sau potențiale victime nu cunosc cum pot să-și exercite drepturile și unde se pot adresa după asistență în cazul în care au fost abuzate. □

4. Forumul Public „Parteneriat pentru o Moldova Incluzivă și Prosperă: Femeile Contează!”

La 30 martie 2015, Centrul de Drept al Femeilor, în calitate de membru al Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!”, a participat la Forumul Public „Parteneriat pentru o Moldova Incluzivă și Prosperă: Femeile Contează!”.

Forumul reprezintă o platformă de comunicare și dialog între reprezentanții organizațiilor non-guvernamentale active în domeniul promovării drepturilor femeilor și reprezentanții partidelor parlamentare și agențiilor ONU din Republica Moldova pentru a identifica problemele și situația de ansamblu a fiecărui grup și soluțiile necesare. Astfel, șapte grupuri de femei din diferite domenii - Femei împotriva violenței în familie și față de fete, Femei în etate, Femei migrante, Femei

infectate/afectate de HIV, Femei de etnie romă, Femei cu abilități speciale și cele antreprenoare - au discutat cu reprezentanți ai 5 partide politice despre problemele cu care se confruntă și au solicitat respectarea angajamentelor asumate în cadrul Forumului Public din 2014, care încă nu au fost realizate.

Grupul de „Femei împotriva violenței în familie și față de fete”, constituit din membrii Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!”, a reiterat solicitările-cheie în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie și anume:

- **urgentarea adoptării proiectului de lege privind amendarea mai multor acte legislative**

relevante în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie,

- **ratificarea Convenției de la Istanbul din 2011**
- **sporirea alocațiilor publice pentru extinderea serviciilor și programelor destinate programelor anti-violență.**

Solicitările Grupului au fost susținute în mare parte de către liderii partidelor politice care au declarat că vor depune efort pentru a urgenta adoptarea proiectului de lege și ratificarea și semnarea Convenției de la Istanbul. Membrii Coaliției au fost invitați, totodată, să se întâlnească cu Grupul de femei parlamentare care este constituit din fe-

mei deputate din toate partidele parlamentare, pentru a discuta problemele-cheie din domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie. În continuare Grupul de „Femei împotriva violenței în familie și față de fete” și l-a propus să monitorizeze respectarea angajamentelor asumate și să intervină activ pentru a responsabiliza liderii politici.

La Forumul Public au fost prezente și femeile lideri din cadrul Agențiilor ONU din Republica Moldova care s-au angajat public să susțină inițiativele societății civile care au drept scop promovarea respectării drepturilor femeilor și implicării acestora în viața publică și politică. ■

5. Vizita Fundației OAK în Republica Moldova

Membrii Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!” s-au întâlnit cu reprezentanții Fundației OAK, care susține activitatea Coaliției de la înființare și au discutat despre prioritățile de activitate pentru anul 2015, provocările și realizările în domeniul prestării serviciilor victimelor violenței în familie.

Fundația OAK este o organizație filantropică ce aparține unei familii, care susține inițiativele a peste 300 de organizații active în domeniul promovării drepturilor femeilor, copiilor și egalității de gen în 45 de țări. Fundația OAK a susținut și sprijină în continuare, inclusiv financiar, programe privind protecția mediului, prevenirea și combaterea abuzului față de copii, promovarea drepturilor femeilor și egalității de gen, etc.

În Republica Moldova Fundația OAK și-a început activitatea în 2012 prin identificarea organiza-

țiilor active în domeniul promovării drepturilor femeilor. Pe parcursul acestei perioade Fundația OAK a acordat suport Centrului de Drept al Femeilor și prestatorilor de servicii în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

Cu sprijinul financiar al Fundației OAK, Centrul de Drept al Femeilor a inițiat, dezvoltat și consolidat crearea Coaliției Naționale „Viața fără Violență în Familie!” în calitate de platformă unică pentru dialog și parteneriat a tuturor actorilor implicați, atât organizații non-guvernamentale, cât și instituții publice.

Pe parcursul vizitei în Republica Moldova, reprezentanții Fundației OAK au vizitat prestatorii de servicii din teritoriu (centre maternale, centre de intervenție de zi și centrul pentru agresori), care au beneficiat de sub-granturi și instruirii susținute de către Fundație. De asemenea, au participat la ședința Forumului Public și la dezbaterile publice asupra proiectului de lege privind amendarea unor acte legislative relevante în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie inițiate de către Consiliul Coordonator Interministerial în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.

În cadrul ședinței de evaluare comune, Președinta CDF, Angelina Zaporozjan - Pîrgari, a prezentat principalele realizări ale membrilor Coaliției în perioada 2012- 2014 și a menționat necesitatea consolidării capacităților membrilor și identificarea priorităților pentru anul 2015. ■

6. Ce cred bărbații din Republica Moldova despre Egalitatea de Gen, drepturile și obligațiile femeilor și bărbaților în familie și societate? Sondajul internațional privind Bărbații și Egalitatea de Gen în Moldova (IMAGES)

Centrul de Drept al Femeilor a organizat ședința Grupului Consultativ pentru a prezenta și ajusta la contextul național conceptul Sondajului internațional privind Bărbații și Egalitatea de Gen în Moldova (IMAGES).

Grupul Consultativ reunește reprezentanți din cadrul Parlamentului Republicii Moldova, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Ministerul Afacerilor Interne, organizații internaționale, UN Women, OSCE, organizații din sectorul asociativ, Centrul de Drept al Femeilor, Asociația Promo-LEX, Centrul Internațional pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii „La Strada”, Centrul de Informații „GENDERDOC-M”, Centul de Asistență și Protecție a Victimelor și Potențialelor Victime ale Traficului de Ființe Umane, Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii, Asociația Împotriva Violenței „Casa Mărioarei”, Gender-Centru.

Sondajul este realizat de către Centrul de Investigații și Consultanță „Sociopolis” cu sprijinul Fundației OAK și face parte din activitățile Centrului de Drept al Femeilor și partenerilor săi de promovare a egalității de șanse pentru femei și bărbați.

Sondajul va include interviuarea a 1500 de bărbați și 500 de femei, urmînd a fi aplicat un chestionar detaliat și comprehensiv cu întrebări adresate bărbaților din Republica Moldova. Întrebările se referă la rolul și implicarea bărbatului în viața de familie, inclusiv implicarea taților în creșterea și educația copiilor, rolul femeii în familie și societate, relația dintre fe-

mei și bărbați, sănătatea femeii și a bărbatului și calitatea vieții, diversitatea sexuală, egalitatea de gen, fenomenul violenței în familie etc. În chestionar vor fi explorate ideile bărbaților referitor la politici și schimbările necesare în politicile existente și vor fi identificați factorii care pot explica comportamentul bărbaților în viața lor de familie și relațiile intime, inclusiv experiențele din copilărie legate de violență, egalitatea de gen din familie, stres, migrație, șomaj etc.

„Sondajul va permite evaluarea

atitudinii și practicilor bărbaților și femeilor din Republica Moldova față de egalitatea de gen, în scopul de a informa, conduce și monitoriza dezvoltarea politicilor întru promovarea egalității de gen prin implicarea femeilor și bărbaților”, a afirmat Președinta Centrului de Drept al Femeilor, Angelina Zaporjan-Pîrgari, în cadrul ședinței și a salutat implicarea activă a membrilor Grupului Consultativ.

Rezultatele Sondajului vor fi prezentate publicului în septembrie 2015.

IV ■ Istории de succes

În rubrica Istории de succes sunt publicate istoriile victimelor violenței în familie care au beneficiat de asistența Centrului de Drept al Femeilor și au reușit să rupă cercul violenței. Toate datele personale sunt publicate cu acordul persoanei menționate în articol.

Iulia Slănină, originară din comuna Băcioi, mun. Chișinău, a rămas pe drumuri cu doi copii, după ce soțul violent a dat foc la casă.

Iulia Slănină este beneficiara Centrului de Drept al Femeilor începând cu ianuarie 2014. Iulia a povestit că s-a căsătorit cu circa 20 de ani în urmă și din această căsnicie are doi copii, un băiat și o fată. Căsnicia ei a fost întotdeauna una problematică, soțul fiind violent fizic de la bun început. O bătea, o înjura și chiar a tras cu arma în ea.

La început familia avea o casă în proprietate comună în suburbia capitalei, însă soțul Iuliei a reușit să o pună în gaj, falsificând acordul soției în documentele prezentate la bancă pentru obținerea unui credit mare. Soțul a cheltuit acel credit, banca a vândut imobilul gajat, restituind doar o sumă mică bănească rămasă după stingerea datoriei.

Iulia a divorțat și a lucrat din greu pentru a întreține doi copii mici. Din suma returnată de bancă, a reușit să procure o mică locuință în satul Băcioi. Fostul soț mai avea și pasiunea jocurilor de noroc, avea multe datorii, creditorii îl urmăreau, iar uneori o amenințau și pe fosta lui soție.

La scurt timp, acesta a plecat este hotare pentru a întoarce datoriile. Nu ajută deloc familia și Iulia a simțit pe pielea proprie greutatea de a crește cei doi copii ca mamă singură. Fîrăvă și de statură mică, povestea cum adesea a fost nevoită să adune pe dealuri lemne și nuci pentru a-și hrăni copiii. Cu trecerea anilor, a reparat treptat și mica locuință și chiar a reușit să adune bani pentru instalarea încălzirii centralizate.

După 10 ani de absență, într-o zi, Iulia s-a trezit la ușă cu fostul soț care a venit la „casa lui”. La insistența rudelor și a promisiu-

nilor fostului soț, a hotărât să se împace. Primele zile fostul soț s-a purtat foarte frumos, dar în scurt timp a răbufnit și a devenit violent. Ea a apelat la poliție și pe cazul ei a fost emisă o ordonanță de protecție în baza căreia fostului soț i-a fost interzis accesul în casă și curte.

Într-o dimineață de iarnă, pe 23 ianuarie 2014, după o încăierare crîncenă cu băiatul mai mare care se afla acasă, după ce a alergat după fiul său cu toporul în mînă prin curte și amenințîndu-l cu moartea, fostul soț a dat foc la casă. Cu casa arsă, băiatul grav bolnav și speranțele ruinate, Iulia a decis să apeleze Centrul de Drept al Femeilor care i-a acordat ajutor material, psihologic și asistență juridică gratuită. Într-un final, datorită intervenției CDF, bărbatul violent a fost atras la răspundere penală, fiind condamnat la patru ani de privațiune de libertate cu executare. ■

V Prevenirea și combaterea fenomenului violenței în familie și față de femei în lume

Mii de femei au protestat în Istanbul, Turcia, și în alte orașe din Europa, după omorul studentei de 20 de ani, violată și ucisă cu bestialitate de către șoferul unui autobuz public. Fata a încercat să opună rezistență agresorului și a fost bătută de el și complicele său pînă la moarte.

Președintele Turciei a descris violența împotriva femeilor ca o „rană sîngerîndă” a țării și a chemat autoritățile să ia atitudine dură față de cazurile de violență în familie. Deși politicienii turci condamnă constant violența împotriva femeilor, cazurile de violență înregistrate oficial au crescut în ultimii doi ani în Turcia.

Potrivit unui sondaj recent efectuat de către *European Network Women Against Violence Europe-WAVE*, în Europa, o femeie din trei, pînă la vîrsta de

15 ani a fost abuzată fizic sau psihic. □

Sursa: <http://www.smh.com.au>
 Detalii: <http://goo.gl/Fjdhze>

Amînarea pedepsei pentru o femeie care și-a ucis soțului abuziv în China

O femeie care a fost condamnată la moarte în China pentru uciderea soțului ei abuziv a primit o amînare de doi ani, care ar putea deveni o sentință pe viață, cu o posibilitate de eliberare înainte de termen.

Amînarea executării sentinței face parte din încercările autorităților chineze de a avea o abordare diferită față de cazurile de violență în familie unde victimele violenței în familie comit crime împotriva agresorilor.

Procurorul responsabil a declarat că instanța de judecată

din provincia Sichuan din centrul Chinei a ordonat amînarea executării pedepsei a femeii în vîrstă de 44 ani Li Yan, condamnată la moarte pentru omorul soțului său, deși toate dovezile indică faptul că ea fost abuzată sever și repetat de către acesta pe parcursul vieții. Curtea Supremă a țării a ordonat rejudecarea cauzei în iunie 2014.

William Nee, un cercetător din Hong Kong, membru al Grupului Internațional pentru Drepturile Omului „Amnesty International”, a salutat această decizie și a calificat-o drept un pas pozitiv pentru victimele violenței do-

mestice. Totodată, cercetătorul a amintit despre arestarea și persecutarea recentă a cinci femei activiste pentru drepturile femeilor din China.

„Amînarea condamnării lui Li Yan ar putea fi un punct de reper pentru cazurile viitoare în care violența în familie este un factor de atenuare”, a afirmat William Nee. „Prin cazul ei, cea mai înaltă instanță din China a transmis un mesaj clar că judecătorii nu trebuie să ignore violența domestică la examinarea cazurilor”. □

Sursa: <http://abcnews.go.com>
 Detalii: <http://goo.gl/Htfe4l>

Încă o țară a ratificat Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice (Convenția de la Istanbul)

Pe 27 aprilie 2015 Polonia a ratificat Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice (Convenția de la Istanbul). Prin depunerea instrumentului de ratificare la Consiliul Europei de la Strasbourg, Polonia a devenit cel de al 18 membru care a ratificat Convenția de la Istanbul.

Ratificarea Convenției de la Istanbul este una din solicitările constante adresate autorităților de către Centrul de Drept al Femeilor și a membrilor Coaliției Naționale "Viața fără violență în familie, fiind unul din mesajele cheie din Agenda Egalității de Gen: Propuneri pentru programul de guvernare în domeniul promovării egalității de gen pentru perioada 2014-2018. Ratificarea Convenției este condiționată de amendarea legislației naționale în conformitate cu exigențele standardelor internaționale din domeniu și în acest context, Centrul de Drept al Femeilor, în calitate de membru al Grupului de Experti privind amendarea legislației în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, participă la procesul de promovare a proiectului de modificare și completare a legislației.

Convenția de la Istanbul stabilește principiile de acțiune imediată în ceea ce privește stoparea violenței domestice, a violurilor sau a faptelor de hărțuire. Potrivit Convenției, toate aceste fapte sunt infracțiuni, iar autoritățile sunt responsabile să investigheze faptele, să protejeze victimele și să pedepsească agresorii cât mai rapid (Articolul 5). Convenția in-

COUNCIL
OF EUROPE

CONSEIL
DE L'EUROPE

terzice apelul obligatoriu la remediile de justiție alternativă (precum medierea) pentru autorii faptelor de violență împotriva femeilor (Capitolul 48). Natura ciclică și repetitivă a unor astfel de fapte, precum și riscul de violență pe care îl prezintă agresorii nu poate fi minimizat prin remedii financiare sau de orice altă natură. Potrivit Convenției, statele datorează victimelor violenței împotriva femeilor acces la justiție, protecție și acces la servicii generale și specializate de suport și recuperare. Femeile victime ale unor acte de violență au nevoie de protecție imediată, inclusiv prin măsuri legale ca ordinul de protecție, trebuie să beneficieze de asistență juridică gratuită, precum și de servicii de consiliere și terapie sau cazare în spații sigure. Aceste servicii specializate trebuie să funcționeze conform unor standarde centrate pe drepturile și interesele victimei, cu personal educat în problematica violenței de gen și, mai ales, cu sprijin financiar de la autorități.

Conform Recomandărilor Adunării Parlamentare a Consiliului Europei 1817/2007 privind alocări de la bugetele de stat pentru servicii către victimele violenței împotriva femeii, trebuie să fie în sumă minimă de 1 Euro/per locuitor. Chiar și în condiții de austeritate, autoritățile centrale trebuie să găsească resurse pentru a depăși realitatea de 0 Euro/locuitor pentru ajutorul femeilor agresate.

De asemenea, Convenția de la Istanbul recunoaște rolul important al organizațiilor pentru drepturile femeilor, rol major în oferirea serviciilor pentru victime, cât și în campaniile de conștientizare a publicului și autorităților asupra violenței împotriva femeilor.

Lista țărilor care au semnat și ratificat Convenția de la Istanbul poate fi vizualizată aici:

<http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=210&CM=1&DF=&CL=ENG>

VI. Ce dorim să facem în următoarele trei luni

- Oferirea asistenței juridice primare și calificate și asistenței psihologice în conformitate cu misiunea Centrului victimelor violenței în familie
- Organizarea cursurilor de instruire pentru polițiști, judecători și procurori în domeniul implementării prevederilor Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie în parteneriat cu Institutul Național de Justiție, Academia de Poliție „Ștefan cel Mare” și Inspectoratele de Poliție sect. Rîșcani și Ciocana
- Monitorizarea în două raioane-pilot a răspunsului polițiștilor la cazurile de violență în familie și executării ordonanțelor de protecție
- Elaborarea chestionarelor/instrumentelor de monitorizare/evaluare a riscului pe cazurile de violență în familie
- Elaborarea Ghidului polițiștilor și instruirea polițiștilor privind aplicarea acestuia. ▣

gettyimages.com

Buletinul apare cu sprijinul financiar al Fundației OAK

OAK
FOUNDATION

PARTENERI:

Ministerul Muncii,
Protecției Sociale și
Familiei

Ministerul
Sănătății

Ministerul Afacerilor Interne,
Inspectoratul General al Poliției

Consiliul Național de Asistență Juridică
Garantată de Stat

Direcția Generală
de Asistență Socială